

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoeală ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Cursuri pe seama preoților

(x) Chemarea și îndatorirea preotimii este, în primul plan, a vesti și a răspândi învățăturile divine.

În al doilea plan, păstorul de suflete trebuie să fie în stare a veni în ajutorul credincioșilor săi și în numeroase afaceri de natură profană.

Răsboiul de patru ani a scos la iveală zilnic și cu prisosință acest rol dublu al clerului. Când satele erau văduvite de atâtea puteri bărbătești, s'a simțit în toată greutatea ei trebuința arzătoare a povețelor preotimii atât în cele de ordin sufletesc, cât și în cele de ordin material.

Insuși fostul stat ungar, tatăl atât de vitreg al naționalităților nemaghiare, s'a văzut îndemnat a cere serviciile, în și afară de biserică, ale oficiilor noastre parohiale.

Munca, după război, când moravurile au pătimit nu puțin în toate țările, este peste măsură multă.

Preoților li se vor cere în viitor sfaturi și mai dese, — firește mai cu seamă în ale economiei, cu care de altfel se îndelețnesc mai pretutindenea și dâșii, dacă voiesc să nu ducă trai șubred, de azi până mâne.

Pe seama lor este de neapărată trebuință să se întocmească cursuri economice, unde în timp de o lună sau două să-și poată desăvârși cunoștințele obținute în școale.

Forurile superioare bisericesti ar tre-

bui să dispună din an în an: cari anume preoți sânt obligați să cerceteze asemenea cursuri, grijind ca în câțiva ani să se perindeze toate protopopiatele eparhiilor.

La cursuri ar fi să se țină prelegeri din: Economie națională, contabilitate, legile de căpetenie privitoare la dări, organizarea tovărășiilor, afaceri de credit, finanțe, economie agricolă s. a.

O persoană, cu astfel de pregătiri va ști totdeauna să-și ferească turma de a fi exploatată de oamenii mai pricepuți, dar fără suflet.

Dând mereu îndrumări cu fapta și cu vorba, după cum i se cer, preotul iscusit va reuși, — pe lângă dobândirea de însemnate foloase pe seama păstoriților săi, să întărească legătura între dâșii și păstor.

O economie modernă, purtată de părintele satului, este pildă vorbitoare pentru întregul ținut. Alături de dâșii se va sălășlui bunăstarea și mulțumirea între oameni. Ear lipsa și sărăcia, cu relele lor năravuri, vor deveni lucruri tot mai rare în mijlocul poporului nostru.

Fapta părintelui dela Sărăceni, a cunoscutului Popa Tanda, nu-i poveste. Ea se poate adevăra în orice vreme și loc.

N'avem decât să-i călcăm pe urme.

Mitropolitul-primat Conon, cum se anunță din București, a renunțat la scaunul său; i s'a primit demisiunea cu ziua de 1 Ianuar. v. 1919.

În locul său, cum se comunică tot de acolo, are să fie ales Episcopul dela Caransebeș, P. S. Sa Miron Cristea.

Învățământul primar

Aminteam de unăzi, într'un articol, că principiul conducător în noua întemeiere a instrucției noastre naționale trebuie să fie *combaterea pe toată linia a analfabetismului*. Când am ajuns, ca fiecare locuitor al României, dela vârsta de 7 ani în sus, să știe citi și scrie bine, am înfăptuit nu numai una dintre cele mai mari reforme democratice, pe care vremea nouă o cere dela noi; ci vom avea și chezașia, că baza zidită va fi destul de solidă, ca pe ea să putem fără teamă așeza rând pe rând celelalte părți ale impozantului edificiu: cultură și civilizație în înțelesul cel mai larg al cuvântului.

Instituția chemată să ne zidească această bază, *e școala primară*. Învățătorimea se va aduna să-și ție congresul, în care să se pronunțe asupra necesităților și problemelor ce-i așteaptă. *Problemele învățământului primar sânt tot dâșii, și trebuie să fie pe lângă o administrație absolut cinstită și rezolvarea cât mai grabnică a reformei agrare radicale*, problemele care trebuie să preocupe azi pe oricare patriot bun. Problema școlii primare nu e o problemă specială dascălească, ci e una mare românească.

Unul dintre popoarele cu o intuiție foarte vie pentru problemele mari ale prezentului și viitorului și cu simț practic cum mai rar se întâlnește la alte popoare: Japonezii, ne pot servi de exemplu în această privință. Cele 40 milioane de japonezi

FOISOARA

Sonet

Pe aripile-i line purta norii
Un vânt pribeag în noua primăvară,
Și așteptați veneau la noi în țară,
In șiruri lungi și dese, ear cocorii.

Noi ne 'ntâlneam sub nukul vechi pe sară,
Ca să ne spunem ear aceleași șoapte;
Ne despărțeam târziu, în miez de noapte,
Și ne iubeam, și se făcuse vară.

Dar la mijlocul verii, când odată
Te-am strâns de peste brâu în ușa morii,
Te-ai supărat tu, cea mai mândră fată!

Și acum ear privim a lene norii,
Eu tot cel vechi, tu tot cea supărată...
E miez de toamnă acum. Se duc cocorii.

Ioan Berghia.

Manevrele împărătești

— Comunicatele unui martor —

În Berlin au apărut nu demult, din peana lui Leo Leipziger, unele comunicate, care au produs nu puțină senzație ca desveliri ale unui martor ocular dela marile manevre austro-ungare din anul 1897.

Tabloul înfățișat de Leo Leipziger pare a fi destul de adevărat. Eată ce ni se zugrăvește: Eră în toamna anului 1897.

Făceam parte din grupul ziaristilor germani, cari fuseseră invitați de guvernul ungar să fie de față la manevrele împărătești dela sătulețul Totis. Bătrânul Francisc Iosif așteptă la teatrul deprinderilor militare pe tinerul frate aliat, Wilhelm II, ear pusta maghiară avea să servească scenăria pentru luptele pașnice ale manevrelor.

Monarhii erau încvartirați în castelul contelui Niki Esterházy. La primirea în gară a împăratului german nu se postase obișnuita companie de onoare cu steag și muzică militară, ci un banderiu de călăreți, în costum național ma-

ghiar, cari înaintau de două laturi lângă trăsura curții. Coamele cailor, încălecați de unguri cu mânecile largi ale cămeșilor, fluturau împletite cu cordeluțe în tricolorul maghiar.

În suita împăratului Wilhelm se găsea și contele Wedel, om deschis, sincer, prevenitor, tocmai contrarul unui curtean. În fiecare zi mă duceam, pe la ameazi, în cartierul său. Contele eră atât de amabil, încât îmi povesteă operațiile militare ale zilei, pentru a le putea telegrafă îndată la *Berliner Zeitung*.

Sosî în sfârșit ziua ultimă a manevrelor, când aveă să se întâmple ciocnirea tuturor puterilor combatante. Ca ziarist conștiincios, m'am prezentat la fața locului împreună cu ceilalți confrăți. Dar, ceea ce ni-a fost dat să vedem, nu eră prea înălțător. Armatele, conduse de câțiva arhiduci, prezentau o icoană de anarhie bolșevistă. Prietenul pușcă asupra prietenului, dușmanul trăgeă asupra dușmanului. Între dâșii injurau locotenenții, urlau căpitani de răgușau; ear ofițerii de stab, roșii de turbare, gândeai că stau aproape d'a fi loviți de apoplexie...

În marea învălmășeală, ziaristii au apucat

aveau la 1891 nu mai puțin de 27,000 școli primare, 60 preparandii, 123 școli profesionale și numai o singură universitate, câteva academii și 115 școli medii, cu un total de peste 5 milioane de elevi. Atențiunea neobișnuită dată de ei școlii primare și învățământului profesional față de școlile secundare și superioare e evidentă, dar tot atât de mari au fost în scurtă vreme și rezultatele realizate pe toate terenele: d. ex. în 1872 aveau un singur ziar, iar în 1891 numai în capitala țării apăreau 706 ziare. E singurul popor mare modern, care n'a creat până acum una dintre cele mai nenorocite clase sociale: a proletariatului intelectual, și una dintre cele mai îngrozitoare instituții ale statelor mari moderne: funcționarismul și biurocratismul cu toate păcatele lor. Cât de departe au ajuns ei în extremul Orient, și cât de încet progresăm noi în Europa culturei și civilizațiunii! Noi dibuim și azi și stăm pe gânduri...

Dincoace de munți au fost școlile primare în oblăduirea confesiunilor, dincolo în stăpânirea statului; dincoace a fost obligativitatea învățământului, dincolo de asemenea; dincoace în Ardeal au fost rezultatele școlii primare slabe, dincolo au fost și mai slabe. Pentru ce nu s'a putut face la noi mai mult, o știm cu toții: au fost în primul rând apăsătorii de ieri, cari ca în toate și aci ne-au pus veșnic bețe în roate; apoi păcatele noastre. — Apăsătorii s'au prăpădit, de păcate va trebui să ne scăpăm.

Pentru ce însă n'a dat școala primară rezultatele, ce după dreptate le-am fi putut cere dela frații de dincolo de munți, va fi una dintre cele mai interesante probleme ale istoriografului, oricare ar fi rezultatele la care ar ajunge.

Dincoace era clasa aristocraților unguri, cari aveau interes ca să rămânem cât mai înapoi în cultură și era de înțeles, că vreau să ne zădărnicească orice fel de înaintare, și și de altcum nu prea așteptam noi nici un sprijin din partea lor, dar cine a întârziat înflorirea învățământului primar dincolo? Și mai cu seamă a celui dela țară?

La noi greutățile au fost în primul rând de natură materială. Bisericele au fost sărace, iar poporul nostru, de altcum ca toate popoarele tinere de pe fața pământului,

a fost neînțelegător și și sărac. Atât una cât și cealaltă au descurajat câte odată până la desperare partea cea mai mare a dascălimii într'atâta, încât când li s'a îmbiat din alte izvoare ajutor, partea cea mai mare cu dragă voce a luat asupra sa sarcini grele de natură pedagogică-didactică și de conștiință; adevă vorba vine, «am făcut-o silit de voce bună»...

Sabin Oprean.

Regele către armată

Cu prilejul Anului Nou, viteazul și înțeleptul nostru Rege Ferdinand, a dat următorul ordin de zi către armată:

„Pe pragul unui an nou, gândul Meu se îndreaptă cu adâncă dragoste și cu cea mai vie recunoștință către iubita mea oaste. Țara nu va uita nici o clipă că vitezei ostașului român se datorește în cea mai mare parte făurirea României de astăzi și de mâine.

„Voi toți, cari vă aflați în frunțile vechiului Regat și cei cari ați dus drapelul român în ținuturile liberate, peste care se vor întinde hotarele noii României întregite, aduceți-vă necontenit aminte că pe steagurile voastre sunt scrise cuvintele: onoare și patrie, ori unde vă veți afla, voi sunteți purtătorii acestor două idei. Cu vie mulțumire M'am putut convinge că în toate împrejurările v'ați arătat pătrunși de misiunea voastră de a fi apărătorii Țării și ai Tronului și păzitorii ordinii.

„După un lung timp de încordare și de privațiuni, dar și de lupte eroice, unde ați cules lauri neperitori și stima și dragostea Regelui vostru, a Patriei și a fraților voștri de arme, anul care începe ne promite tuturor pacea atât de dorită.

„Vă urez și vouă, iubitorii Mei ostași, un an pașnic și plin de fericire, ca să puteți culege în liniște roadele muncii voastre.

„Dar până la momentul acesta, așteptat de toți cu atâta dor, cer dela voi toți, ofițeri, subofițeri și soldați, să stați fiecare la postul său, făcându-vă datoria cu sfințenie așa cum vă impune jurământul vostru de ostaș.

„Din adâncul sufletului vă urez:

„La mulți ani!”

FERDINAND.

spre delușorul unde erau generalii. N'am să uit niciodată priveliștea de acolo. Wilhelm II., călare pe un murg, se încovoia de răs. La dreapta și stânga împăratului, aproape de dânsul, doi adjutanți țineau marea hartă a statului major și acopereau fața împăratului, — cu atât mai vârtos, cu cât pe dealul învecinat se găseau ceilalți generali, cu Francisc Iosif și suita sa, și își așteptau privirile la grupul din față.

Când am sosit la cvartir, nu știam ce să mă fac. Conștiința mea de ziarist se împotriva să depeșez la Berlin imnurile de laudă despre armata cesaro și crăiască...

M'am dus la contele Wedel, care a răs din toată inima, când i-am descris scena din deal, și m'a întrebat:

— Ei, doctore, ce ai de gând să raportezi?

Am mișcat din umeri. Contele mi a zis:

— Telegrafează în toată liniștea, că manevrele au izbutit strălucit, și că lupta finală a fost glorioasă pentru amândouă părțile.

— Și... împăratul Wilhelm ce-a zis?

Contele Wedel, după oarecare șovăire, mi-a răspuns serios:

— Impăratul a zis că: «Austriacii n'au învățat nimic dela 1866»...

După zilele dela Totis a urmat o splendidă festivitate în cetatea dela Buda, unde împăratul Wilhelm II a vorbit despre vitezii fii ai lui Árpád, deșertând paharul pentru prosperarea credinciosului aliat.

După vorbirea aceasta au urmat altele ne-numărate în anii ceilalți, totdeauna cu același text, cu aceeași potriveală. Astfel s'a petrecut lucrul și cu Wilhelm, ca și cu austriacii: Nici el n'a învățat nimic din manevrele anului 1897. Politica sa a rămas aceeași. S'a legănat mereu pe calul de lemn putred al triplei alianțe... până când într'una din zile a căzut de pe calul hodorogit, care s'a sfărmat în mii de bucăți...

«Ai să ieși din tripla alianță!» Așa poruncise vocea înțelepciunii pe câmpul manevrelor dela 1897. Dar, nedestoinicia politică a rămas surdă...

Nici măcar nu i-a licărit, că monarhia austro-ungară, petecită și reparată, la prima lovitură serioasă trebuie să se prăbușească...

„Boboteaza” în Sibiu

Poate de când e Sibiul nu s'a pomenit o serbare bisericească atât de înălțătoare ca cea de ieri, dela «Botezul Domnului». Duhul Domnului peste ape strigând a întărit duhul neamului și a «încins coapsele» făpturei românești cu mărire și tărie.

La sfânta liturgie a slujit I. P. C. Sa arhimandritul-vicar arhiepiscopesc Dr. Eusebiu R. Roșca, cu asistența arhimandritului Iustinian, a protoiereilor Dr. I. Stroia, L. Triteanu, Dr. G. Proca, Dr. V. Bologa, Dr. A. Crăciunescu, a preotului Jantea și diaconilor Dr. Oct. Costea și Dr. Gh. Comșa.

Generalul Moșoiu cu generalii Panaitescu, Dabija și întreg corpul ofițeresc au luat parte la serviciul divin.

Sfințirea apei s'a făcut în piața cea mare. Procesiunea dela catedrală până în piața cea mare s'a făcut în chipul următor: Înainte sfințele steaguri bisericești, muzica militară, corul profesorului T. Popovici, preoții slujitori, generalul Moșoiu cu generalii de suită, consiliul dirigent, ofițerii și public imens în ordine exemplară.

În piața cea mare un batalion de onoare, iar santinelele cari făceau cordonul păreau niște statue de granit.

În momentul când se întâmplă taina sfințirii, muzica cântă imnul regal.

După stropirea cu apă sfințită batalionul de onoare improvizează o neîntrecută defilare. Ofițeri și soldați într'o ținută ireproșabilă, voinici, frumoși, sprinteni și isteți.

Adevărat, avem tot temeiul să ne ferim că suntem învredniciți să trăim zilele acestea de înălțare, de care nici moșii, nici părinții nu se împărtășiră.

Profesorii români la generalul Moșoiu

Azi la orele 12 profesorii români întruniți în congres se prezintă la generalul Moșoiu pentru a-și manifesta sentimentele de devotament și grațitudine față cu viteza armată română și față cu marele fiu al Ardealului, general Moșoiu.

Congresul profesorilor

S'a deschis ieri Duminecă la orele 3 cu solemnitatea cuvenită. De față, afară de cei aproape 100 profesori, e ministrul cultelor și instrucției publice V. Goldiș și un public numeros și ales.

Inimosul și harnicul profesor din Blaj G. Precup desfășurând silințele zadarnice din trecut ale profesorilor pentru întrunirea în un congres, deschide congresul, care acclamă cu mare însuflețire de prezident pe nestorul Andreiu Bârseanu, alege de viceprezidenți pe directorul școlii normale din Blaj G. Negrațiu și G. Precup, iar de notari pe Dr. Al. Borzea și S. Oprean.

Prezidentul mulțumește pentru cinste și încredere și într'o măiastră vorbire arată drumurile cele bune pe cari purcezând școala română clădește viața neamului pe stâncă de granit.

Di ministru V. Goldiș salută congresul și cu vorbe înduioșătoare pomenește de viața lui de profesor, care a început din copilărie, când pentru că să se poată susține la școală trebuia să instrueze pe colegi. Arată puterile cari fac educația adevărată, esemplul și deprinderea, și asigură congresul că va fi în totdeauna un înflăcărat sprijinitor al școlii române și a slujitorilor ei.

Cu mare și negraita însuflețire se ia de-

cis să se trimită marelui și înțeleptului nostru rege Ferdinand I. o telegramă de omagiu. În urmă se trece la discușiunea asupra punctelor din program. Congresul își continuă azi activitatea.

Apel

cătră toți preoții români din județul Turda-Arieș
Frați preoți!

Războiul s'a sfârșit! Stindardul Înțelegerii, mărețul stindard, pe care este scris: dreptate, libertate și democrație pentru toate neamurile, cu ajutorul atotputernicului Dumnezeu a ieșit biruitor, toate popoarele lumii cuprinse de farmecul libertății sfinte, se bucură și se veselesc cu drept cuvânt.

Această biruință a Înțelegerii, biruință de săvârșită a binelui asupra răului, mărgăritar ni-a adus nouă românilor din tot locul, ca răsplată a suferințelor de 17 veacuri: Unirea tuturor românilor, în *România mare*.

Frați preoți! Cuvântul lui Wilson, ca o trâmbiță de sfânt Arhanghel cu poruncă dumnezească, străbate lumea întreagă și întronează pe veci pretutindenea în cuprinsul lumii și între toate popoarele: *democrația*.

Cuvântul Regelui Ferdinand I-ul, tot ca o trâmbiță de sfânt Arhanghel cu poruncă dumnezească, străbate toate țările locuite de români, și cu puterea fără margini a dreptului ce creiază, statornicește: *Unirea tuturor țărilor locuite de români*, într'o singură țară, în România mare.

Frați preoți! Intrați în România mare, noi preoții români ne găsim în fața a nouă împrejurări, cu datorințe și drepturi nouă.

Faptul că noi am condus cu succes poporul român în curs de veacuri, în contra tuturor uneltirilor dușmane: ne dă *drepturi*, iar trebuința ce o are poporul ca și în viitor să fie condus de noi, conducătorii lui firești, ne impune *datorințe*. În aceste scopuri ne trebuie *organizație*.

Frați preoți! Aluatul în care se plămădește nașterea și statornicirea lumii nouă, se frământă cu putere și iuțală fără seamăn.

Nu mai e de pierdut nici un moment! Fără organizație ne găsim cu totul neputincioși în fața problemelor mari și în fața celor, cari ar cerca să ne jignească chemarea.

De aceea noi câțiva preoți, adunați în o intimă consfătuire, am hotărât:

Să convocăm pe ziua de 17 30 Ianuarie la ora 9 a. m. aici în Turda, în oficiul caselor comitatense, un congres al tuturor preoților români din acest județ, fără deosebire de confesiune: pentru a ne organiza în o asociație a preoților români din întreg județul, cu scopul: luptă în unire, pentru interesele bisericesti școlare și pentru toate interesele poporului.

Frați preoți! Sânteți rugați cu insistință, să vă prezentați cu toții la acest congres în ziua numită, pentru a desbate împreună chestiile mari vitale.

Dumnezeu să fie cu noi.

Turda, la 8 Ianuarie st. n. 1919.

Comisia de 6 aleasă pentru lansarea acestui apel, pentru pregătirile necesare și pentru elaborarea unui proiect de organizație și muncă.

Jovian Murășian m. p. protopresbiter.	Nicolau P. Rațiu m. p. v. protopop.
Gavril Pop m. p. protopop.	Octavian German m. p. preot.
Juliu Ilian m. p. preot.	Oct. Bugneriu m. p. preot.

Festivalul artistic de Duminecă seara

În Sibiul, care ne-a deprins de un timp cu înălțătoare manifestări românești, am avut prilejul să petrecem o seară, închinată artei naționale. S'a cântat, s'au spus versuri, de către artiști de aici și din vechiul regat, într'o atmosferă de căldă contopire sufletească. Simbolică a fost recitarea minunatei poezii «Oltul». Accentele de năprasnică și dureroasă revoltă au răsunat puternic aducându-ne o clipă aminte de suferințe, cari acuma rămân îngropate în hăul vremii. Și cum bucuria, ca și durerea sunt mai intense,

cu cât ele sunt rezultatul contrastului a două anumite stări sufletești, trăite în momente diferite, pe fețele tuturor se cetea o strălucitoare bucurie, când se ascultau, trecutele dureri, enarate măestru.

La sfârșit, pentru că cei tineri au un prisos de energie, ce trebuie neapărat consumat, s'a dansat până aproape de ziua.

Asupra prestațiilor artistice ale celor cari își închină viața altarului artei românești, vom reveni mai pe larg în numărul următor. T.

Stirile zilei

Conferența de pace. Dela Paris se comunică: La conferența de pace participă: Statele Unite, Anglia, Franța, Italia și Japonia cu câte 5 delegați; Belgia, China, Portugalia, România, Grecia, Polonia, Cehoslovacia și Sârbia cu câte 2 delegați; Muntenegru cu 1 delegat. Desbaterile sânt secrete. Ziarele vor publica numai comunicatele date de comitetul de redacție internațional.

Directorii băncilor românești. În 15 I. c. s'au întrunit la Sibiu directorii de bancă, în urma convocării ce li-a adresat șeful resortului de comerț, dl Victor Bontescu. S'a discutat asupra reformei economice și financiare. La propunerea dlui C. Osvadă s'a hotărât înființarea unei *Bănci centrale industriale și comerciale* cu un capital de cel puțin 5 milioane de coroane. Se va mai înființa o *Bancă agricolă*. O comisiune aleasă în acest scop va face lucrările pregătitoare. Banca agricolă va sta în ajutorul țăranilor pentru a le procura unelte și mașini necesare, mai ales în urma reformei plănuite agrare.

Depunerea jurământului. Funcționarii din Ardeal, cari au stat până acum în serviciul Ungariei, au început să depună jurământul de credință Maiestății Sale Regelui Ferdinand I.

Arunc. Binevoii a cunoaște că domnul General, comandant al trupelor din Transilvania și statul major primește audiențe numai în zile de lucru între orele 11—12 a. m., afară de persoanele oficiale care au chestiuni urgente de rezolvat și care se pot prezenta la orice oră.

Comandantul trupelor din Transilvania.

Rescumpărare. Dl maior Mihai Stoica și dsoara Sabina Vidrișin rescumpără anușurile de căsătorie cu suma de 100 coroane în favoarea Orfelinatlui român din Sibiu.

Aviz studenților mediciști. Cursurile continuative și înscrierile la facultatea de medicină din București se încep în 8 Ian. st. v. Toate riguroasele și semestrele, ascultate la facultățile de medicină străine, se socotesc. Actele necesare: certificat de botez, certificat de bacalaureat (matură) și carnetul de student (index). Se roagă toate foile române a publica acest aviz.

† Nicolae Șerban, preot în Voila, a încetat din viață Marti în 1/14 Ianuar după o viață binecuvântată de 80 de ani. În mormântarea i s'a săvârșit în Făgăraș, Joi la ora 2 după amiază. Fie-i memoria binecuvântată!

Știre zlaristică. În locul ziarului brașovean *Glasul Ardealului*, apare cu ziua de 1/14 Ianuarie 1919 earăș vechea *Gazeta Transilvaniei*, care intră acum în anul al 80-lea de existență și este redactată de un comitet. Abonamentul costă 72 coroane pe an, 6 cor. pe 1 lună. Redacția și Administrația: Brașov, Strada Prundului 15.

† Felicia Munteanu născ. Albini, soția inginerului Alexiu Munteanu, a răposat după lungi și grele suferințe, Vineri în 10 Ianuarie n., la ora 1 dimineața în etate de 25 ani și în al 7-lea an al fericitei sale căsătorii, împărțită fiind cu sfintele taine. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre veșnică odihnă Duminecă în 12 Ianuarie st. n., orele 2 d. m. în cimiterul gr.-cat. din Zlatna. Odihnească în pace!

Liebknacht împușcat. Conducătorii grupului spartacist, Carol Liebknacht și Rosa Luxemburg au fost împușcați. Guvernul din Berlin, aflând

adecă unde s'au ascuns șefii teroriștilor, a dat ordin de arestare. Joi seara la ora 10, când erau transportați din locuința unui membru al sfatului muncitoresc, mulțimea din stradă i-a atacat și omorât cu focuri de armă. Cu moartea lor dispăre și mișcarea soartacistă, care eră o mare primejdie pentru Germania.

Înștiințarea. Nici un proprietar nu va primi în cvartir ofițeri români, sau foști în armata austriacă, cari nu posedă *bilet de încvartirare*, eliberat de comanduirea pieții, Sibiu. Chiar cei ce posedă bilete vechi anterioare, se vor prezenta la comanduire pentru a le renoi, acestea singure fiind valabile; altfel proprietarul va risca să-i sosească alt personal pentru încvartirare, ce eventual îl va trimite comanduirea. — *Comanduirea pieții Sibiu*, colonel P. Miciora.

Teatru în Avrig. Tinerimea română din Avrig a organizat în 19 I. c. o producțiune teatrală împreună cu dans în sala hotelului comunal. S'au reprezentat, cu acest prilej, piesele: *Vacanțe*, comedie într'un act, *Achim Filărul*, monolog și *Nunta țiganului*, într'un act. S'a petrecut cu multă voie bună.

Cehii în Ungaria. Din Pressburg se anunță: Directorul poștelor, Dr. *Rusizka*, a chemat la sine pe toți foștii funcționari și li-a declarat că limba oficială este *cehă*. Cel ce speră, că Pressburgul va fi earăș al maghiarilor, se înșală; de aceea invită pe funcționari să învețe limba cehă.

Ordin. Se aduce la cunoștință tuturor ofițerilor activi și de rezervă proveniți din armatele cu care ne aflăm în stare de război, că nu li se permite a rămânea în teritoriul transilvănean ocupat de cătră trupele române. Excepție fac numai aceia, cari fiind originari din aceste regiuni, se găsesc stabiliți în ele mai înainte cu familia și gospodăria lor. Acei cari intră în această ultimă categorie, se vor prezenta la fiecare 8 zile la Comanduirea pentru control, și în caz de se dedau la acte cari periclitează interesele neamului românesc, vor fi expulzați.

Com. Pieții Sibiu.

Contribuiri. D-soara *Octavia Dăncilă*, stud. com. sup., din Mănierău, a colectat pentru familia martirului Ioan Opriș, fost paroh în Criștiș, *suma de 101 (una sută una) coroane* dela următorii: «Agricola», Maxim Crăciun, Dr. Dubleş, Dr. Fulea, câte 10 coroane. — Ioan Dragoș, preot, Szuts Nelly, câte 5 cor. — Const. Dăncilă, Macrea, Malvina (nedescisfrabil), Zoe Nicoară, George Hereu, câte 4 cor. — Octavian Dăncilă, Maria dăncilă, Buda Lăscuț, cate 3 cor. — George Poge, N. Munteanu, G. Suci, P. Vinolea, Aurora Popa Dragoș, Jordan Toma câte 2 cor. — G. Pripăș, Ilie Cuș al lui Ilie, Lăscuț Pripăș Drăgan, Cuș Adam, Thoma Aron, Seebergné, Frida Zaruschil, Schraml István, Dorica Șoimoș și Mariska Kandray câte 1 coroană.

Aviz. Inspecțiune de amiază și noapte se ține în săptămâna aceasta la Farmacia *la Leu a lui Emil Wermescher*, în Piața mare, Nr. 17.

Cartofi de vânzare. În Piața Herman Nr. 8, în curtea economiei orașului Sibiu, se vând zilnic între ora 8 și 12 înainte de ameazi, *cartofi* pentru locuitorii sibieni. Ferdela costă 3 coroane 50 fileri.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtes.

Zilnic două reprezentații, cu programă interesantă.

Inceputul la: ora 5¹/₂ și 7¹/₂ seara.

Dumineca și în serbători *trei* reprezentații la ora: 3¹/₂, 5¹/₂ și 7¹/₂ seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Marți în 21 Ian.: *Vinovăția tatălui*, dramă.

Miercuri și Joi: *Diavolul*, dramă.

Inceputul la: ora 7 seara.

Dentistul Munteanu

și-a reînceput praxa 2-3

în Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 28.

→ Consultatii dela orele 8-12, 2-5. ←

Cumpăr

Cal de călărie.Int. Maior **Niculescu**

= Divizia II Vânători. = 2-5

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.**Sibiu, str. Cisnădiei 1-5**

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Correspondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

2- **S. Ittu & Comp.****Publicație**In ziua de **Joi 10/23 Ianuarie ora 10 a. m.**, se va ține **licitație publică** cu oferte închise pentru**furnizarea cărnei**

necesară trupelor din această garnizoană.

Condițiunile se pot vedea în toate zilele dela ora 9-12 și 3-7 p. m. la cancelaria serviciului intendenței **Diviziei II Vânători la școala de cadeți.**

Șeful serviciului intendenței:

Sibiu, 29 Decembrie 1918

Intendant Maior

Niculescu.

2-2

Publicație

Divizia II vânători are nevoie de:

5000 mantale,**5000 tunici,****5000 pantaloni și****5000 capele.**

2-10

In caz că nu se vor primi oferte pentru haine gata, divizia are nevoie de 24,000 metri postav gris închis (verde)

Condițiunile și modelele tip se pot vedea în toate zilele la biroul intendenței, școala de cadeți.

Șeful serviciului intendenței.

Sibiu, 29 Dec. 1918.

Intendant Maior

Niculescu.

Redactor responsabil: Dr. Nicolae Regman.

ConcursPentru întregirea unui post de învățător la școala poporală ort. română din **Sebeșul săsesc** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

Salar anual 1200 cor.

Relut de cvartir 380 cor.

Învățătorul e dator să instrueze și în școala de repetiție, iar în Dumineci și sărbători să cânte cu copiii în biserică.

Concurenții au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, la 31 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protopop.**Publicațiune**Divizia 2 de vânători cumpără orce cantități de **grâu, făină, păpușoi (cucuruz) fasole, mazăre, mălai, orz, ovăs și fân** plătind costul lor imediat.**Prețul după învoială**

Predarea se va face ori la Sibiu, ori la gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la: (323) 5-10

Comandantul Diviziei 2 de Vânători
în localul Școlii de Cadeți din Sibiu.

Nr. 3289/918 Pref.

(323) 3-3

ConcursPentru posturile de medic ale cercurilor sanitare **Nocrich și Hosman**, cari cercuri se țin de pretura din Nocrich com. Sibiu, se escrie prin aceasta concurs.

De cercul sanitar al Nocrichului se țin comunele: Nocrich, Alțina, Bendorf, Chirpăr, Țichindeal și Vurpodul; de cercul Hosmanului comunele: Marpod, Hosman, Illimbav, Săsăuș, Nucet, Fofeldea și Cornățelul.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt: 1600 cor. plată fixă, 1100 cor. ajutor la speșele de drum, 300 cor. pentru locuință și venitele fixate prin lege.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform legii din 1908: XXXVIII, § 7, până în 20 Ianuarie subsemnatului.

Cunoașterea limbii românești și nemțești e neapărat de lipsă.

Nocrich, în 5 Ianuarie 1919.

Prim-pretorul cercual concediat:

Mild,
pretorul cercual.

1-3 (323)

(328) 3-10

Ernest Hajdu, zugrav artistic

de firme, decorator, pictor de biserici și polăitor. — Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 31.

Se caută mai multe

domnișoare inteligente române

pentru oficiul de biou. Salar ca și la stat și drept de pensiune. — Informații mai deaproape se dau la comanda gării din : : loc, între orele 10-12 a. m. la : :

3-3 (332)

Locotenentul Vlaicu.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu se află de vânzare

Brazde în ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

In editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.Tipărit în zilele Preainălțatului Impărat și Rege **Carol al IV-lea**, cu binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn **Vasilie**, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă **K 15**—, plus porto postal **K 3**—
Legătură imitație de piele **K 20**—, plus porto postal **K 3**—.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» In Sibiu se află de vânzare:

Semințe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.**Tomul I:** Cuvântări la Duminecile de peste an.**Tomul II:** Cuvântări la praznicele și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești.**Tomul III:** Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Adaus de texturi biblice pentru cuvântări funebreale.**Cuvântări funebreale și memoriale.**Prețul: de fiecare tom **3 Coroane** plus porto postal 3 Coroane.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.